

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

ústredie - útvar inšpekcie ochrany ovzdušia

Karloveská 2, 842 22 BRATISLAVA

Správa o kontrolách oprávnených meraní oprávnenými meracími skupinami za rok 2007

V Bratislave, dňa 23.1.2007

ÚVOD

V roku 2007 bolo vykonaných 5 kontrol a jedno porovnávacie meranie meracích skupín na vykonávanie oprávnených emisných meraní, výsledky ktorých slúžia na účely konaní pred orgánmi štátnej správy ochrany ovzdušia.

Kontroly boli vykonané u meracích skupín:

- 1) Slovenská inovačná a energetická agentúra Bratislava, Laboratóriom emisných meraní (SEA-LEM) Banská Bystrica
- 2) EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice
- 3) EKO-TERM SERVIS, s. r. o. Košice
- 4) Ing. Martin Motaj – MM Team
- 5) Intereco s.r.o. Bratislava

Predmetom kontrol bolo dodržiavanie zásad výkonu oprávneného merania a správnosti výsledkov merania podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ovzduší) zameraných na dodržiavanie §31 ods. 2, písm. i), prílohy č.3 zákona o ovzduší, správnosti výsledkov oprávneného merania podľa vyhlášky MŽP SR č. 408/2003 Z.z. o monitorovaní emisií a kvality ovzdušia, vyhlášky MŽP SR č. 202/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o posudzovaní a o oprávnení na meranie emisií a kvality ovzdušia, výnosu MŽP SR č. 1/2003 a súvisiacich technických noriem.

I. PREHĽAD VYKONANÝCH KONTROL

Kontroly meracích skupín boli zamerané najmä na: kontrolu základných údajov o kontrolovanej meracej skupine, základných údajov o prevádzkovateľovi zdroja, vymedzenia častí kontrolovaného zdroja, stručného popisu princípu technológie, vymedzenia pôsobnosti oprávneného subjektu, kontrolu postupov merania podľa schválených interných metódik, kontrolu oznámení o meraní a dodržaní lehôt merania, kontrolu použitých meracích prostriedkov a parametrov analyzátorov pri meraní, kontrolu certifikátov kalibračných plynov, kontrolu driftov, plnenia podmienok diskontinuálneho merania - zhodnotenia požiadaviek dodržania emisného limitu, stanovenej jednotlivej hodnoty a periódy merania, a odberu vzoriek, kontrolu vhodnosti meracieho miesta, počet priamok merania, stav zariadenia počas merania, kontrolu vyhodnotenia základných TPP zdroja podľa technickej dokumentácie a v priebehu odberu vzoriek, zhodnotenie výsledkov oprávneného merania a kontrolu správ z oprávnených meraní.

Kontroly meracích skupín pri výkone diskontinuálnych oprávnených meraní vykonané inšpektorátmi Žilina, Bratislava a Banská Bystrica nezistili závažné nedostatky ani nedodržanie emisných limitov prevádzkovateľmi. Pri výkone merania sa dodržiavali zásady výkonu merania určené prílohou č. 3 zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, príslušných vyhlášok MŽP SR a súvisiacich technických noriem.

Pri kontrole meracej skupiny EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice vykonanej dňa 12.4.2007 inšpektorátom Košice pri výkone merania TZL na zdroji Hrubá triediareň koksu VKB 1 a VKB 3 prevádzkovateľa U. S. Steel Košice, s.r.o., DZ Koksovňa boli zistené 2 prípady nedodržania zásad výkonu merania:

- Pri meraní TZL v zmysle internej metodiky „Štandardný operačný postup SOP-02 Meranie emisií tuhých znečisťujúcich látok“ bol zistený nesúlad medzi postupom uvedeným v metodike a skutočným výkonom merania. Prvý nesúlad spočíval

v neuskutočnení odberu slepej vzorky tak ako je to uvedené v internej metodike a príslušnej norme pre meranie TZL. Druhý nesúlad spočíval v nevyhodnotení uhla prúdenia vzdušiny v potrubí. Ďalšie podmienky výkonu merania v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z. o ovzduší a príslušných vykonávacích predpisov boli dodržané.

Vzhľadom na závažnosť zistenia uvedených nedostatkov bolo navrhnuté opatrenie na nápravu na zosúladienie výkonu merania s internou metodikou. Na vyžiadanie ministerstva bolo vykonané dožiadanie doplnkových informácií ku kontrole, ktoré boli doplnené z inšpektorátu listom zo dňa 16.11.2007. Keďže pri dožiadaní informácií bolo zistené odstránenie nedostatkov z kontroly, IŽP Košice upustil od návrhu ukladania opatrení na nápravu. Doplnujúce zdôvodnenie a zistenia z kontroly meracej skupiny ETS EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice boli postúpené na MŽP SR listom zo dňa 28.12.2007.

Pri kontrole druhého oprávneného subjektu - EKO-TERM SERVIS s.r.o. podmienky výkonu merania v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z. o ovzduší a príslušných vykonávacích predpisov boli dodržané, postup výkonu merania bol uskutočnený v súlade s internou metodikou, nedodržanie EL nebolo zistené.

V rámci overovania výsledkov merania a porovnania stanovenia celkovej odchýlky S_a výsledkov merania vykonal inšpektorát Bratislava kontrolu v rozsahu porovnávacieho merania akreditovanej osoby ETS Enviro Team s.r.o. Košice na zdroji Marlothermova kotolňa prevádzkovateľa Duslo a.s. Šaľa.

II. PREHĽAD VYKONANÝCH KONTROL SPRÁV Z MERANÍ

V rámci ostatnej kontrolnej činnosti meracích skupín inšpekcia počas roka 2007 priebežne prekontrolovala celkovo 28 správ z diskontinuálnych meraní vykonaných MS OČOT s.r.o., Trenčín, ETS EKO-TERM SERVIS s.r.o., Košice, ETS Enviroteam s.r.o. Košice, MM Team Bratislava, Intereco s.r.o. Bratislava, AEE URAP Trenčín, VUEZ a.s. Levice, kde zistila cca v 50% kontrolovaných správ nedostatky nie závažného charakteru.

Z ďalších kontrolných aktivít súvisiacich s výkonom emisných meraní vykonala aj kontroly zamerané na overenie správnosti výsledkov a funkčnosti kontinuálnych monitorovacích systémov, konkrétne:

- náležitostí a požiadavky vyhotovovania protokolov z kontinuálneho monitorovania emisií - bolo preverených 6 mesačných protokolov a 1 ročný protokol z AMS od 2 prevádzkovateľov (Slovnaft BA a NsP Nitra),
- skúšok emisných monitorovacích systémov – boli vykonané 3 kontroly u 2 prevádzkovateľov (Slovnaft a.s. a Slovnaft Petrochemicals s.r.o.),
- dodržiavanie určených osobitných podmienok oprávneného merania – u 1 oprávnenej osoby (ETS Enviroteam s.r.o. Košice).

Zistené nedostatky z kontrolovaných správ z meraní sa zaslali na vyjadrenie zástupcom oprávnených meracích skupín. Meracie skupiny sa k zisteným nedostatkom vyjadrili, časť obojstranne akceptovaných zistení bola riešená opravou údajov v správe z merania, upozornením a osobným prekonzultovaním zistení zástupcov oprávnených osôb s pracovníkmi kontrolných meracích skupín na inšpekcii.

Z nedostatkov zistených v správach z meraní sú to najmä nasledovné:

- chýbajúci nákres umiestnenia meracích miest, odberových bodov, blokova schéma,
- neúplné popísanie technicko - prevádzkových parametrov počas merania,
- chýbajúci prepočet nameraných hodnôt na referenčný obsah kyslíka 17 % obj.,

- neúplnosť porovnania nameraných koncentrácií ZL s EL,
- výsledky merania TZL pre spracovanie dreva nie sú prepočítané na suchý plyn,
- prehľad výsledkov oprávneného merania, nie je uvedený pre celý rozsah vykonaného merania,
- neúplné popísanie podmienok prevádzky a prevádzkových parametrov,
- nedostatky v preukazovaní dodržania menovitého príkonu, resp. najnepriaznivejšieho prevádzkového stavu počas výkonu diskontinuálneho merania,
- nesprávna interpretácia kategorizácie zdroja a kategórie emisného limitu,
- nevykonáva sa meranie všetkých ZL a v záverečnom hodnotení chýba upovedomenie prevádzkovateľa,
- chyba v údají hmotnostného toku ZL v tabuľke nameraných hodnôt – chybný zápis, posunutie desatinnej čiarky.
- chýba zoznam prevádzkovej dokumentácie, na základe ktorých boli uvedené normatívne hodnoty TPP a ktoré boli podkladom pre plánovanie merania,
- zo správ nie je vždy jasné, aká metodika bola použitá pri stanovení TZL,
- v správach sú uvádzané neúplné citácie príslušných právnych predpisov a noriem,
- nedostatočné preukazovanie podmienok prevádzky a prevádzkových parametrov, vrátane nepreukazovania dodržania menovitého (minimálneho) príkonu, resp. najnepriaznivejšieho prevádzkového stavu počas výkonu diskontinuálneho merania,
- niektoré merania sú vykonané pri bežnom prevádzkovom stave a nie pri menovitom resp. minimálnom príkone (meranie CO) resp. najnepriaznivejšom prevádzkovom stave, pričom nebolo požiadané o stanovenie osobitných podmienok merania inšpekciou,
- nesprávna interpretácia kategorizácie zdroja a priradenia EL,
- nebolo vykonané meranie všetkých ZL, a v záverečnom hodnotení chýba upovedomenie prevádzkovateľa o tejto skutočnosti,
- chýbalo zdôvodnenie prekročenia vypočítanej neistoty výsledku merania nad povolenú hranicu rozšírenej neistoty $U=20\%$) stanovenú vyhláškou MŽP SR,

Vo väčšine preverovaných správ neboli zistené nedostatky, ktoré by vyžadovali následnú opravu príp. nutnosť opakovania merania. Nedostatky vznikali prevažne nepozornosťou, preklepmi a kopírovaním.

Uvedené zistené nedostatky správ z meraní boli v priebehu štátneho dozoru na konkrétnom zdroji konzultované s oprávnenými meracími skupinami (dotknutým MS boli zaslané elektronickou poštou pripomienky) a následne bola vykonaná náprava. Zistené nedostatky nemali charakter vážneho porušenia právnych predpisov v oblasti oprávnených meraní, preto nebol vyžadovaný návrh pre MŽP SR na uloženie opatrenia na nápravu alebo na zmenu alebo zrušenie oprávnenia meracej skupine.

OIOO Košice upozornili na výskyt nedodržovania termínov pre ohlásenie výkonov oprávnených meraní zo strany meracích skupín, prípadne neoznámenie vykonania meraní. Tento nedostatok bol zistený u spoločností: ORGREZ REVI-EKO, s.r.o.; EKO-TERM SERVIS s.r.o.; EnviroTeam Slovakia, s.r.o. a AEE-URAP spol. s r.o..

Záver

Kontroly oprávnených osôb na meranie emisií budú pokračovať aj v roku 2008 podľa schváleného PHÚ a územnej pôsobnosti jednotlivých inšpektorátov.